

Osmund Justinussen

Norðsjóaraltarið og Norðsjóarkapitalistarnir

Í Sosialinum seinasta leygardag kundu vit lesa eina samrøðu, sum blaðið hevði haft við Adolf Hansen, har hann ger nakrar viðmerkingar til Norðsjógvin, til teir sum fiska har og til teir, sum eiga skipini. Ikki kann sigast, at hesar viðmerkingar eru serliga positivar. Fyri tað fyrsta sigur hann, at Norðsjógvin hevur einki at týða fyri færoyingar, og tað næsta, sum hann sigur er, at teir menn, sum hava við hesi skip at gera, eru teir reinu kapitalistar.

Eg skal ikki fara at taka nøkur Norðsjóartøl fram, tí tað er gjørt fyrr, og Adolf visir eisini til tey í samrøðuni, men eg kundi hugsað mær at vist á nakrar veruleikar, um vit sleptu Norðsjónum.

Um vit siga, at tað í dag eru 25 skip, sum fiska idnaðarfisk, og hesi skip skulu á Føroyagrundin at fiska, so skulu tey fyri at bera seg í miðal hava 800 tons av fiski, sum gevur 3,00 kr. pr. kg, tað vil siga av toski og hýsu. Tað vil aftur siga, at av hesum 25 skipum verða fiskað 20.000 tons undan Føroyum. Hartil koma tey 8 skipini hjá Skipafelagnum, sum skulu byggjast um til troling á Føroyagrundin og uml. 10 onnur skip, sum eru í gerð og koma innan 1 ár. Hesi skip skulu hava uml. 1.000 tons hvørt, um tey skulu hava nakrar møguleikar. Tað vil siga 20.000 tons afturat, og alt undan Føroyum. Hyggja vit síðani eftir tí nøgd, sum bretar fiska undir Føroyum í ár, so

siggja vit, at tað kemur at liggja um 10.000 tons av toski og hýsu. Niðurstøðan má so verða tann, at um bretar verða úthýstir undan Føroyum, so hava vit 10.000 tons at bjóða hesum uml. 45 skipum, sum hava ein minnistørv uppá 40.000 tons. Tað sum eg her havi vist á, eru bert idnaðarskip og aðrir trolarar, sum enn ikki eru komnir á Føroyagrundin, men sum eftir hugsan Adolfs skulu koma her og helst í morgin.

Nú hevur kanska onkur hug at spyrja, hvi eg ikki taki upsan við, nei, upsan havi eg ikki gloymt. Hugsja vit um teir stóru trolararnar, sum veida við Ísland, so siggja vit, at kvotan har yvirið røkkur als ikki til, so roknast má við, at hesir trolarar nýðast at veida upsa eina tíð av árinum við Føroyar, um teir skulu hava nakran møguleika.

At menn bliva við at siga, at vit skulu sleppa øllum fjarfiskiskapi eftir nøkrum døgum er ábyrgdarleys tala. Nakað annað er, um vit siggja, at vit verða nýðast at fiska meir og meir undir Føroyum, og roynast má at finna nýggjar fiskimøguleikar, sum enn ikki eru tryttir, runt um oyggjar okkara, so sum 1 møgulegar rækjur á djúpari vatni norðan fyri Føroyar 2 meiri brúk av svartkjaftinum 3 blálongu á djúpari vatni 4 sildin norðan fyri, sum visir seg at nærast aftur 5 silbrúk á landi o.a. men einki av hesum kann leyp-

ast úti í morgin, men fram má farast við skili, og vit mugu seta eina yvirgangstíð uppá uml. 5–10 ár, áðrenn hetta verður veruleiki.

Tað verður tosað nógv um, at vit skulu klára okkum sjálvar, verða sjálvbjargnir, og tað er rætt, men við tí fiskivinnupolitikki, sum ávisir menn reka í dag, bliva vit ikki sjálvbjargnir. Hesin politikkur fer at gera, at vit koma í eina slíka figgarlaga kreppu, at vit fara at nýðast at læna so nógvan pening uttanlanda, at vit koma undir formyndarskap av øðrum, áðrenn vit ána tað. Nei, latið okkum ikki verða eintáttaðar, tí tað kennir tann til, sum hevur fingist nakað við snóri, at ein táttur heldur ikki nógv, men eru teir fleiri, so kunnu teir halda, sjálvst um nógv stendur á.

Til seinast skal eg gera eina stutta viðmerking til »Norðsjóarkapitalistarnar«. Tað visir seg, sum orðið kapitalistur er eitt slíkt gandaorð í dag. Man sær skrivað upp og niður um hesar kapitalistarnar, sum hava við skip at gera. Adolf kallar norðsjóarmenninar fyri »norðsjóarkapitalistar« samstundis sum hann sigur, at Norðsjónum skulu vit sleppa skjótast gjørligt. — Hvar er logikkur? Eg vil siga, at eru allir sum veida í Norðsjónum blivnir stórkapitalistar eftir nokrum fáum árum, so vælsignað fái fleiri skip í Norðsjógvin og tað skjótast gjørligt. Nei Adolf, tíverri eru alt ov fáir kapitalistar í Norðsjónum. Nakrir av teimum stóru kraftblokkabátunum eru komnir hampuliga væl fyri, og tað haldi eg, at vit skulu bara gleðast yvir og ikki kalla teir nakað ljótt fyri tað, tí hetta eru sjómenn burturav, sum allar aðrar natióinir seta høgt í metum.

Tað má sigast, at stór broyting er farin fram í landi okkara. Kemur maður í dag heim við ein um góðum túri, so verður hann kallaður kapitalistur og má helst ganga heim ígjøgnum fjørana til hús. Fyri nokrum árum síðani varð ein slíkur maður roknaður fyri ein rokara. — jú, tíðir broytingast.

Síðani er bert at meta um, hvør er stóri kapitalistur, ein sum setur 30.000 kr. í ein idnaðarbát ella ein sum setur 30.000 kr. í ein útróðróbát?

Vit liva í eini broytingartíð, har alt skiftir so skjótt, at ilt er at fylgja við og ikki minst innan fiskivinnuna, har ikki er lætt at fóta sær. Hetta er ikki tíð til at brúka ljót orð um vinnuna hjá hvørjum øðrum, men heldur royna at slætta sjógv, har sum slættast kann, tí, sum tað sær út í dag, verða nógvir streingir, sum vinnast má á, og tann sum fer at stríðast í einum streingi, skal rokna við, at báturin kollsiglir, og tað er eftir mini metan land okkara ov gott til.

kring oyggjarnar

Prestainnsetan

Sunnudagin verður í Hvalbiar kirkju nýggjur prestur, Elsa Funding, innsettur av Eivindi Vilhelm, biski.

Fleiri tiknir fyri spruttkoyring

Seinastu dagarnar hevur politiið í Havn tikið fleiri sum hava koyrt við kenning. Seinastu 14 dagarnar hevur politiið ikki tikið færri enn 10 manns fyri spruttkoyring, og er hetta nógv meir enn meðaltalið fyri árið. Frá politistøðini í Havn verður sagt, at tað sær ikki mætari út enn hetta tal stendur við og veksur. At so nógvir eru tiknir hesar seinastu dagarnar er ikki tí at politiið hevur gjørt meir burturúr at fáa fatur á syndarunum.

Radarkanningar

Herfyri byrjaði politiið at kanna ferðina hjá bilum við

radartólum. Sagt verður at fleiri eru tiknir. Hann, sum varð tikin fyri at hava koyrt skjótast, koyrdi 150 km. um tíman. Politiið heldur fram við hesum kanningum ymsastaðni í landinum, so eingin orsök er at kenna seg tryggan um tú koyrir meir enn teir loyvdu 70 km.t.

Mist umleið 6000 laksar

Herverk varð fyrr í vikuni gjørt á eina netbyrging hjá P/F Fiskaaling norðuri við Streym. Aðlandi eru einir 6000 laksar farnir út um byrgingina. Laksarnir hava verið í byrgingini í tvey ár, og skuldu teir verið tiknir komandi ár og seldir, fyri eitt virði uppá umleið 600.000 kr. Sagt verður, at politiið kannar málið.

Eins og brotsverkið, tá menn høvdu sett garn á Leynavatnið, er politiið ikki komið fram á tann ella teir seku.

Nýggjur blaðmaður á SOSIALIN

Hendan myndin er tikin í Mykinesi, har Høgni Djurhuus kom fram á eitt tjaldur, sum hvørki fekk gingið ella farið á flog, tí tað hevði fingið ullalagd um beinini. Fuglavinur, sum Høgni er, hjálpti hann hesum hjartkipta tjaldrinum við at skera ullalagdina av og slapp tí avstað aftur.

Frá mánadegnum 22. august kemur Høgni Djurhuus at arbeiða á Sosialinum sum blaðmaður. Høgni er 26 ára gamal og hevur arbeitt sum blaðmaður á 14. september í nokur ár.

IBM

Kúlu
skrivi-
maskinur

eru nú á flestu skrivstovum í Føroyum, og áttu at verið á øllum

1. Hon skriver vakurt
2. Skrivikúlan kann lættliga skiftast út
3. Rætningstasturin lættir almikið um arbeiðið

Pf. THEODOR VIÐ KELDU
Telefon 56355 . 3870 Klaksvík